

Godine 1845. počelo je doba velike gladi u Irskoj. Bila je to najveća socijalna katastrofa XIX. stoljeća, a uzrokovala ju je bolest krumpira. U razdoblju od 1845. do 1852. milijun je Iraca umrlo od gladi ili bolesti, a još milijun je emigriralo u Ameriku. Tom demografskom katastrofom Irska je izgubila četvrtinu stanovništva. Jedna kasnije slavna obitelj tih je godina rodnu Irsku zamjenila Amerikom. Bila je to obitelj Kennedy koja se usidrila u Bostonu.

U to vrijeme Irska je bila u sklopu Britanskog kraljevstva, a kraljevstvo nije baš previše pomoglo ispaćenim Ircima. Čak je i sultan želio poslati 10 tisuća sterlinga pomoći izgladnjeloj Irskoj, dok je London stajao po strani. Tragedija je još veća kada se zna da se za vrijeme trajanja gladi irska hrana pod oružanom zaštitom izvozila. Bilo je to moguće jer su svim posjedima te zemlje upravljali Englezi, te nije bilo moguće slobodno prodati zemlju Ircu.

Upravo za vrijeme Velike gladi počinje se rađati Irski pokret za neovisnost. Godine 1872. osnovana je i prva irska politička stranka, nazvana Liga za samoupravu, koja je nekoliko godina kasnije preimenovana u Irski zemaljski savez. Na njenom je čelu bio Charles Stewart Parnell.

Parnell je rođen na današnji dan 1846. Bio je dijete bogatog protestantskog veleposjednika koji mu je omogućio vrhunsko školovanje, pa je studirao na Cambridgeu. Već sa 29. godina počinje se baviti politikom te postaje član prve irske stranke, ali i zastupnik u britanskom parlamentu. Parnell je često opstruirao rad Zastupničkog doma. Naime, držao je užasno duge i dosadne govore o svakoj temi koja bi došla pred zastupnike, a time je blokirao brzu promjenu zakona, a samim time i rad vlade. Glavni Parnellovi politički ciljevi bili su Irska samouprava i promjena zakona o vlasništvu zemlje. Dugoročno se htjelo postići da seljaci postanu vlasnici Irske zemlje. Parnell je bio uvjeren kako je pitanje zemlje prvi korak prema irskoj autonomiji. Ovaj političar je uspio ostvariti i dobre kontakte s iseljenim Ircima u Americi, koji su počeli financirati borbu za Irsku autonomiju.

Međutim pitanje zemlje pokazalo se tvrdim orahom, britanci su zabranili irsku stranku, a Parnella su zatvorili. Naposljetku je prvi britanski liberalni ministar Gladstone proveo reformu u Irskoj. Godine 1869. Anglikanskoj je crkvi ukinut status državne crkve u Irskoj, a 1870. donesen je zakon kojim je ograničena samovolja zemljoposjednika u odnosu na zakupce te je omogućen polagan prijelaz zemlje u njihovo vlasništvo. Iste godine jedan je irski zastupnik u Donjem domu zatražio da Irska dobije vlastiti parlament i vladu.

Međutim, krajem osamdesetih godina devetnaestog stoljeća Parnell je optužen za terorizam. U tome su pomogla krivotvorena pisma objavljena u listu The Times. Parnell je nakon duge dvije godine oslobođen sumnje, a Times je platio veliku odštetu. Samo dvije godine kasnije zbog afere iz privatnog života Parnell odlazi sa vrha stranke, te umire 1891. Imao je samo 45 godina. Iako je bio anglikanac, pokopan je na najvećem katoličkom groblju u Dublinu. Na sprovod mu je došlo 200 tisuća sunarodnjaka. I danas ga mnogi Iraci pamte po slijedećoj rečenici:

Nijedan čovjek nema pravo određivati granicu osvješćivanja Nacije.

Kad smo već u Irskoj, evo još jedne njene priče.

Kada ljudi pomisle na Irsku odmah se sjete svetog Patrika. Mi danas nećemo o ovome svecu već o jednom otoku zvanom - Skellig Michael ili "Mihovilova stijena". To je veći od dva strma kamena otoka u Atlantiku, oko 12 kilometara udaljenih od jugozapadne obale Irske. Na njemu je u 7. stoljeću osnovan samostan koji je bio središte irskih redovnika punih 600 godina. Samostan koji se nalazi na vrhu stijene visoke 230 metara, upisan je 1996. na UNESCO-v popis svjetske baštine kao jedan od najpoznatijih, ali i najnepristupačniji samostana u Europi.

Samostan je osnovan u 7. stoljeću. Redovnici su tu živjeli u skromnim kamenim nastambama u obliku košnica koje su izgrađene na gotovo okomitim otočkim liticama. Te nastambe koje su imale zidove debljine do 2 metra i kupolaste krovove i danas prilično dobro služe kao zaštita od čestih kiša i oluja.

Redovnici su u tim davnim vremenima bili samodostatni, razmjenjujući jaja, perje i meso i ribu za žitarice, oruđe i životinjske kože brodovima u prolazu. Na ovom su pustom otoku ostali do 12. stoljeća, kada su se povukli u augustinski samostan na kopnu. U 16. stoljeću Skellig Michael je postao popularno hodočasničko mjesto, ali nikada više nije imao trajne stanovnike. I danas se do samostana može doći 1000 godina starim strmim stubama uklesanim u stijene.

Valja napomenuti kako je zajedno sa susjednim otokom, Malim Skelligom, Skellig Michael

važan rezervat prirode gdje se gnijezde mnoge morske ptice.

Na kraju evo kako i danas možete doći do tog izoliranog mjesta. Svake godine 13 čamaca dobiva dozvolu za prijevoz jedne grupe putnika svakog dana u ljetnim mjesecima, naravno ukoliko to dopuštaju vremenske prilike.